

Ministrova taktika NIC SE NEDĚJE je promyšlená lež

Tisíce zdravotně postižených a s nimi osudem provázaných lidí vyjádřily před ministerstvem práce a sociálních věcí své starosti, obavy a stres v míře po dvacet let nevídané. V Praze 22. března protestovali proti necitlivé sociální reformě.

Právě jim a dalším zainteresovaným **Dagmar ŽITNÍKOVÁ**, předsdkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR, řekla, že ministr Jaromír Drábek lže a že by se neměli nechat ukolébat nejen jeho planými sliby. Toto tvrzení a další souvislosti s připravovanými změnami se staly důvodem k rozhovoru.

Co vás vedlo k tomu, že jste na tak velkém shromáždění otevřeně ukázala na ministrovu taktiku?

Jaromír Drábek je velmi inteligentní člověk, který si umí dát všechny věci do souvislostí a vydedukovat výsledek. Reformy budou mít negativní dopady na občany a pan ministr byl s konkrétními příklady dopadů na zdravotně postižené osobně seznámen. Jeho tvrzení, že se nic neděje a že dopady reformou nebudou mít sociální následky, nejsou pomýlením ani neznalostí. Možná je to tvrdé, ale jsem přesvědčena, že v jeho případě se bohužel jedná o lež.

Některým odborovým funkcionářům je tento pojem proti srsti. Je správné nazývat věci a jevy pravými jmény i směrem k vládě?

Poslední dobou se stále více setkávám s tím, že se všichni, a to nejen odboráři, snažíme některé záležitosti hladiť a vyhýbáme se jednoznačným pojmům. Zlodějnu nazýváme korupcí, lež označujeme za nepravdu, pro bídu se našel termín sociální neúnosnost. Ale situace je dnes vyhocená, a pokud nebudeme nazývat věci pravými jmény, tak nepostoupíme dál. A mělo by být jedno, když v souvislosti s nepřijatelným chováním hovoříme o politikovi nebo obyčejném občanovi. Nazývat věci pravými jmény není slabost.

Jak hluboce se dotkne připravovaná sociální reforma postižených a jejich rodin?

Reforma je široký komplex změn, které se týkají nejen zdravotně postižených a jejich rodin, ale potenciálně každého z nás. MPSV připravuje změnu více zákonů a zdravotně postižení poukázali jen na některé, pro ně velmi významné problémy. Naši spoluobčané, kteří neměli to štěstí, že se narodili zdraví, nebo je v průběhu života potkala osobní tragédie, mají některé starosti úplně jiné než my. Pro zjednodušení: nepohybliví potřebují vozíček a nižší kliky u dveří, nevidomí zase vodícího psa. Mentálně postižení sice vypadají na první pohled zdraví, ale neumějí se například rozhodnout, zda si mají, když je venku dvacet pod nulou, obléci tričko, nebo kabát a šál, takže musí mít někoho, kdo jim poradí. Většina z těchto lidí je ale stejná jako my. Chtějí důstojně žít, chtějí být užitelní a prospěšní, chtějí se radovat. Dříve byli zdravotně postižení vytěšňo-

váni na okraj společnosti. Za posledních dvacet let se kvalita jejich života výrazně zvýšila. Naše společnost změnila své postoje, přijala zdravotně postižené mezi sebe a stát jim pomáhal, zvláště finančně. Neslyšící, slepí, lidé na vozíčku dnes pracují, studují, žijí naprosto normální plnohodnotný život i díky pomoci státu.

S tzv. reformami by se tato situace měla však změnit...

Ekonomické dopady na zdravotně postižené budou mít fatální důsledky. Lidé s minimálním důchodem nebudou mít na zakoupení osobního vozidla, na úpravu bytů, na dopravu. Jen jeden příklad: deset dávek, o které si mohli zdravotně postižení požádat, se redukuje na dvě a podmínky pro jejich získání se podstatně zhoršují. Zdravotně postižení lidé se opět dostanou do slepé uličky a společnost se vrátí dvacet let zpátky.

Proč se o dopadech sociálních reform mlží, místo aby se otevřeně ukázala jejich zhoubnost?

V České republice se v poslední době mlží téměř ve všem a jsou nám předkládány tzv. modely úspěšnosti. Synonymum pro úspěšného je bohatý a pro neúspěšného chudý. V lidech se podvědomě vyvolávají pocity, že musí být silní a úspěšní. Obecně na tom není nic špatného, ale společnost musí také připustit, že jsou i jiné hodnoty a že ne každý, kdo je úspěšný, je bohatý. Navíc právo na důstojný život mají všichni, ti méně úspěšní i ti slabší. A těch slabších je převaha. Toto si uvědomuje a připouští málokdo z nás. Stydíme se,

**varuje
DAGMAR
ŽITNÍKOVÁ**

že jsme spíše v té druhé pozici. V současném modelu, který se ve společnosti prosazuje, nikdo nechce být zaškatulkován jako slabý. Jako příklad lze vzít životní úroveň člověka s průměrnou mzdou. Kolik z vás a z vašich známých a kamarádů má plat nebo mzdu ve výši 24 000 korun měsíčně? Kolik vašich rodičů a prarodičů má průměrný důchod přes 10 000 korun? Kolik z vás má úvěr, hypotéku nebo jiné závazky? Kolik z vás by nemělo finanční problém v případě nemoci? Jsme tedy ti první, nebo ti druzí?

Lze vystopovat, proč dnes mezi lidmi opět převládá pocit, že nikdo nic nezmůže, a proto se zařazují mezi mlčící většinu?

O problémech si nyní opět povídáme spíše za zavřenými dveřmi. Říkáme si, že se nás „to“ netýká a v lepším případě se navzájem přesvědčujeme, že „to“ tak zlé třeba nebude a že se nějaké „to“ východisko najde. Tomu však nelze věřit. Při spuštění avizovaných reform se východisko nenajde. Reformy v ryzi podobě nejsou ničím jiným než uvržením dvou třetin národa k hranici bída a likvidací tzv. střední vrstvy. Pomyslná čára mezi tím, co zvládáme dnes a budeme muset zvládat, když proběhnou reformy, je strašně tenká. V případě nemoci nebo jiného výpadku příjmu jsme ohroženi téměř všichni. A to bychom si měli uvědomit a podle toho bychom se měli chovat.

Ještě jste neodpověděla na to, proč se mlží?

Většina lidí dělá povrchní závěry, spokojí se s tím, co přinesla média, nehledá odpovědi na otázky. Odpověď na tu nejzásadnější dal odborům Miroslav Kalousek, ministr financí, na jednání tripartity: „Současná vláda je pravicová a máme jiné priority, než jsme byli zvyklí dosud. Vláda má silný mandát a svoje si v Poslanecké sněmovně prosadíme.“

Bylo vystoupení proti důsledkům Drábkovy reformy něco jiného, než výkřiky zmanipulovaného levicového stáda, jak je někdy slyšet od poslance ODS Borise Štátného?

S veřejností dnes manipuluje někdo úplně jiný než odbory. Ve svém životě se řídím heslem „Kdo chce, hledá způsob, kdo nechce, hledá důvod“. Pan poslanec Štátný hledal důvody. A věřím, že většina lidí je natolik inteligentní, aby sama posoudila, kdo jak vystupuje, jakou ideologii hájí a jakou demagogii používá.

Jan HÁBÍK
Foto: Petr KOLEV

